

ВАРНЕНСКИ
СВОБОДЕН
УНИВЕРСИТЕТ
"ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР"

СБОРНИК С ДОКЛАДИ I ЧАСТ

Международна конференция
**ПРОСТРАНСТВОТО В
ЕВРОПЕЙСКАТА АРХИТЕКТУРА –
ТРАДИЦИЯ И НОВАТОРСТВО**
3 – 5 юни 2009 г., Балчик, България

под патронажа на
проф. Стефан Данаилов –
Министър на културата на Република България
проф. д.ик.н. Анна Недялкова -
Ректор на Варненския свободен университет
„Черноризец Храбър“

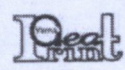
**PROCEEDINGS
PART I**

International conference
**THE SPACE IN EUROPEAN
ARCHITECTURE – TRADITION
AND INNOVATION**
3 – 5 june 2009, Balchik, Bulgaria

under the auspices of
Prof. Stephan Danailov –
the Minister of Culture of the Republic of Bulgaria
Prof. Dr. Sc. Anna Nedyalkova –
Rector of Varna Free University
"Chernorizets Hrabar"

©ВСУ „Черноризец Храбър”, 2009

ISBN 978-954-9430-43-1

 ИК „Геа Принт” - Варна

Международна конференция

„Пространството в европейската архитектура – традиция и новаторство”,
„Двореца” – гр. Балчик, юни 2009 г.

International conference

„The space in European architecture – tradition and innovation”,
„The palace” – the town of Balchik, June 2009

VARNA FREE UNIVERSITY

**АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ, СОФИЯ (1900 – 1944)
НАЦИОНАЛНА ГАЛЕРИЯ ЗА ЧУЖДЕСТРАННО ИЗКУСТВО,
СОФИЯ, 29.04– 06.06.2009**

Ирина Файтонджиева¹, Лило Попов², Калина Сотирова³

Резюме

Изложбата е изготвена на основата на архивни материали от периодичния професионален печат. Нейната цел е да хвърли повече светлина върху архитектурното изграждане на столицата на Третото българско царство. Изложбата е дело на Центъра по архитектурознание към БАН (д – р арх. Ирина Файтонджиева, арх. Лило Попов) със съдействието на Центъра по дигитализация към Института по математика и информатика – БАН (н.с. Калина Сотирова). Проектът е спонсориран от програма „Култура” на Столична община. Представени в изложбата са следните 14 сгради (предвиждат се още 36) от стара София: *Софийски университет*, бул. „Цар Освободител” и бул. „Фердинанд”; *Софийска окръжна палата*, бул. „Фердинанд” и ул. „Владайска”; *Царски дворец*, бул. „Цар Освободител”, между бул. „Евлоги Георгиев” и бул. „Фердинанд”; *Съдебна палата*, бул. „Витошка” и ул. „Денкоглу” (2); *БАН*, бул. Цар „Освободител” и ул. „Седми ноември”; *Катедрала „Света Неделя”*, площад „Света Неделя”; *ИСУЛ*, ул. „Бяло море” и ул. „Стара планина”; *Кланица*, ул. „Орландовска” и ул. „Малашевски”; *Църква „Всех скорбящих радость”* („Покров богородичен”), ул. „Владайска” и „Г. Д. Зографина”; *Българска земеделска кооперативна банка*, ул. „Иван Вазов” и ул. „Шести септември”; *Хотел „България”*, бул. „Цар Освободител”, между ул. „Бенковски” и ул. „Левски”; *Главна дирекция на ПТТ*, ул. „Гурко” и ул. „Левски”; *Народна библиотека*, бул. „Фердинанд”, между ул. „Оборище” и ул. „Шипка”.

¹ Ирина Файтонджиева, ст.н.с. арх. д-р, Център по архитектурознание – БАН

² Лило Попов, арх., Център по архитектурознание – БАН

³ Калина Сотирова, н.с. Институт по математика и информатика – БАН

Международна конференция

„Пространството в европейската архитектура – традиция и новаторство”,
„Двореца” – гр. Балчик, юни 2009 г.

International conference

“The space in European architecture – tradition and innovation”,
„The palace” – the town of Balchik, June 2009

VARNA FREE UNIVERSITY

FACULTY OF ARCHITECTURE

**ARCHITECTURAL COMPETITIONS, SOFIA (1900 – 1944)
NATIONAL GALLERY FOR FOREIGN ART, SOFIA, 29.04.2009 – 06. 06.2009**

Irina Faytondzhieva ¹, Lillo Popov ², Kalina Sotirova ³

Abstract

This exhibition is based on archive material from professional periodical press. It aims at casting more light on the architectural development of Sofia, capital of the Third Bulgarian kingdom. The exhibition was arranged by the Center of Architectural Studies at the Bulgarian Academy of Sciences (Irina Phaetonjieva, Ph.D., Lillo Popov, M.Arch.) with the cooperation of the Center of Digitalization of the Institute of Mathematics and Informatics at BAS (Res. Assoc. Kalina Sotirova). The project has been funded by the programme “Culture” of the Sofia Municipality.

In the exhibition are presented the following building from the old Sofia: *Sofia University, Tsar Osvoboditel Blvd. & Ferdinand Blvd.; Sofia County Palace, Ferdinand Blvd & Vladayska Str.; The Royal Palace, Tsar Osvoboditel Blvd., b/n Evlogui Georguiev Blvd. & Ferdinand Blvd.; The buildings presented are: The Palace of Justice, Vitosha Blvd & Denkoglu Str. (2); The Bulgarian Academy of Sciences, Tsar Osvoboditel Blvd. & November 7th Str.; St. Nedelya Cathedral, St. Nedelya Sq.; Social Insurances Hospital, Byalo More Str. & Stara Planina Str.; Slaughterhouse, Orlandovska Str. & Malashevski Str.; Vseh Skorbyashtih Radost (Mary, Joy of all who Sorrow) Church, Vladayska Str.; Bulgarian Agrarian and Cooperative Bank, Ivan Vazov Str. & September 6th Str.; Bulgaria Hotel and Concert Hall, Tsar Osvoboditel Blvd., b/n Benkovski Str. & Levski Str.; Central Postal, Telephone and Telegraph Office: Gurko Str. & Levski Str.; The National Library, Ferdinand Blvd., b/n Oborishte Str. & Shipka Str.*

¹ Irina Faytondzhieva, R.Arch, PhD, Assoc.prof. Centre for Architectural Studies, Bulgarian Academy of Sciences

² Lillo Popov, R.Arch. Centre for Architectural Studies, Bulgarian Academy of Sciences

³ Kalina. Sotirova, Res. Assoc. Institute of Mathematics and Informatics, Bulgarian Academy of Sciences

След обявяването на София за столица на младата българска държава преди 130 години започва нейното бързо и мащабно архитектурно и градоустройствено преобразяване. В резултат на това София за кратко време се превръща в модерен европейски град. Нуждата от много и значими обществени сгради за столичния град довежда до редица архитектурни конкурси с участието на архитекти от страната и Европа. Резултатите са оформили в голяма степен днешния облик на нашата столица – между тях са сградите на Ректората, Народната библиотека, Художествената академия, МВР, Агрономическия факултет, ИСУЛ и много други.

Тогава бащите на града са виждали в конкурса най – добрия начин за постигане на високо архитектурно качество. Архитектурната колегия ги подкрепя както с активното си участие в конкурсите, така и с широкото им отразяване на страниците на специализирания печат. Още през 1910г. се публикуват “правилата за международните архитектурни конкурси”, приети през 1906г. и 1908г. от Международните конгреси на архитектите в Лондон и Виена [1], помества се информация по подготовката и условията за провеждането на конкурсите, а след приключването им – протоколите на журито и всички премирани проекти.

Един от първите големи международни конкурси през новия век (проведен през 1907 година), е за предварителен проект на сградата на Софийския университет “Братя Христо и Евлоги Георгиеви”. Информация по този повод помества „Седмичен лист на БИАД”, а списанието на Българското инженерно и архитектурно дружество подробно запознава читателите с живота и благодеянията на *Евлоги Георгиев*. Представена е и преписката по дарението, където родолюбивият българин изрично настоява “да се прокара през Народното събрание закон, чрез който университетът да се признае за юридическо и самостоятелно учреждение”, а “фондовете, които му принадлежат от завещания или други подарени суми, ще се управляват от съвета на професорите при Университета без никаква намеса на правителството.” (Впрочем, в един момент, по дарението се разгръща и една друга продължителна преписка, която цели да се изясни смисъла на думите “висше училище за приложни знания”. БИАД настоява да се изпълни точно желанието на дарителите, подготвя дори подробна програма за специалностите, между които приоритетни са строително инженерство, архитектура, агрономно инженерство и технология, а за архитектурата се предвижда “30 души ежегодно свършващи”, курс 10 семестъра и 3200 кв. м площ. Решението на “Ефорията бр. Хр.и Евлоги Георгиеви”, обаче, в крайна сметка е в полза на хуманитарните науки, с което не се дава ход на така желаното собствено техническо образование, в т. ч. и архитектурно.).

В конкурса са участвували 8 проекта, а членове на журито са били архитектите *Янаки Шамарджиев*, *Георги Кунев* и *Петко Момчилов*. ”Оказа се, пише списанието, че лавровият венец се е паднал на парижкия архитект *Henry Breasson*”, след което възторжено продължава:

“Софийският университет, съграден според гениалното разпределение на Бреасоновия генерален план, ще бъде ипсит на Европейския континент. По тая същата павилионна система се гради от 5 – 6 години насам университета в Berkeley (Калифорния) на една възвишена местност, представляваща от себе си цяла планина”[2],[3].

В следващите години тече конкурсна дейност за други значими обекти за София: за Софийска търговско – индустриална палата (1911г. – първа премия – архитектите *Фингов*, *Юруков* и *Начев*) и за Софийска окръжна палата (1912г. – първа премия – арх. *Никола Лазаров*). Ето как е представен “безупречният” проект на арх. *Лазаров*:

„В плана трябва да се дири художествеността на едно архитектурно творение и в него колегът архитект Лазаров напълно я е изтъкнал като осезателно я е подчертал и в пълната с хармонии фасада”[4].

През 1914 г. са премирани трите най-големи международни конкурса: за Царския дворец, Съдебната палата и Музея с библиотека в столицата. На конкурса за Царски дворец, в който участвуват 45 проекта, се дават две втори премии на архитектите *Oscar Fraucotte* от Брюксел и *Albert Drouet* от Париж. Трета премия е дадена на арх. *Никола Лазаров*. За Съдебна палата вече е провеждан един конкурс, но мястото се е оказало неподходящо (срещу Военния клуб), а и програмата се е разширила значително. Новата програма е за общо 19 000 кв.м, а мястото е между улиците “Витошка”, “Алабин”, “Лавеле” и “Позитано”; то е общинско с обща площ 11 400 кв. м. В конкурса участвуват 35 проекта, а първа премия е присъдена на проекта на арх. *Никола Лазаров*. В конкурса за Музей с библиотека участвуват 14 проекта; първа премия е дадена на архитектите *Kilian Kohler* и *Karl Ernstberger* от Виена, а арх. *Лазаров* получава откупка.

Направена е изложба, като “грамадният царски манеж, разделен и с четири реда преградни стени, беше цял тапициран с архитектурен труд” “Блясъкът на цветовете, грандиозността, гениалността, бизарността понякога, на решенията омайваха с колосалността си, а поривът на труда удивляваше зрителя на този хубав архитектурен празник. Горда Италия, елегантна Франция, мъдра Германия, трудолюбивите Австро-Унгария, Русия и Англия, дадоха своя принос, за да подпомогнат реализирането на едно културно дело у нас. И нашите архитектурни сили не останаха назад: и те допринесоха за величието на своето отечество” [5],[6].

След фанфарите, обаче, идва горчилката. Оказва се, че “резултатът от този конкурс (за Народен музей с библиотека) не биде задоволителен, затова се възложи на ефорийския архитект Фридрих Грюнангер да проучи един окончателен проект за тази сграда”. (Сградата е финасирана от дарението на братята *Христо* и *Евлоги Георгиеви*, с което се разпорежда Ефорията). Това решение предизвиква емоционална и бурна реакция. Арх. *Георги Ненов* възмутено пита:

“Как може, именно, един българин архитект да получи премия за тия проекти в международен конкурс и да се изроди работата до там, че да се приготвят окончателни планове без участието и на тоя архитект, че и да се обявява почти несъстоим конкурс само за фасади по готови разпределения (...) Не е ли уместно да бъдат анкетирани тия случаи от българското инженерно – архитектурно дружество за едно най – безпристрастно осветление и за задоволяване на нашите архитекти и на обществото въобще?” [7].

След принудително прекъсване от войните конкурсната практика се възобновява. Първата крачка е направена от дружеството на Българските архитекти и инженери (БИА), което през 1920 г. обявява конкурс за Дружествен дом. Първата премия е присъдена на архитектите *Русев* и *Горанов* (основният камък е положен на 26.09.1926г.). На страниците на излизащите тогава “Известия на БИАД” е публикуван пълния текст на “разбора” направен от журито на представените проекти [8]. Тази практика става задължителна при представяне на архитектурни конкурси, чийто брой особено след 1924г. значително нараства. Друг е въпросът, че тези преценки не се мотивират както трябва, че при съставянето на конкурсните програми се допускат грешки, и че дори няма действащ правилник за провеждането им.

Тези въпроси основателно са повдигнати от арх. *Рашенов*, а през 1926г. той се опитва да им даде отговор, като предлага: “Проект за правилник за архитектурните конкурси”, който “ще регулира отношенията между обявителя на конкурса, журито и участвающия в конкурса, ще постави рамка на техните права и задължения и ще даде възможност на общественото мнение, на критиката да се справи с негодуванията, които резултата от някой конкурс би извикал” [9]. Отново подобни проекти се появяват в средата на 30^{-те} и началото на 40^{-те} [10],[11]. Проект за закон за конкурсите предлага и арх. *Ал. Обретенов* [12]. Те, обаче, продължават да се провеждат по силата на приета през 1928г.

“Наредба за конкурсните технически работи”, макар че тя не е в състояние да отчете спецификата на архитектурната работа.

Следва интензивна конкурсна дейност за проекти на редица обекти из цялата страна. За София се провеждат конкурси за разширение на сградата на БАН (1925г. – първа премия – арх. бюро *Йордан Юрданов и Сава Овчаров*) [13], [14]; за Дом на българските правници (1926г. – арх. *Винаров*) [15]; два конкурса за железничарски жилища – при окръжния затвор (II^{-а} премия *Хр. Ковачевски* и *Ст. Ковачевски*) [16] и на ул. “Козлодуй” (I^{-ва} премия арх. *Яковов*) [17]; за възстановяване на църквата “Света Неделя” (I^{-ва} премия за архитектите *Димитър Цолов* и *Иван Васильов*, II^{-ра} за арх. *Пантелей Цветков*, III^{-та} – за арх. *Станчо Белковски*) [18]; за болница при обществените осигуровки (днес ИСУЛ, I^{-ва} премия *Георги Овчаров* и *Г. Попов*) [19]; за “кланница” (международен конкурс, II^{-ра} премия за архитектите *Б. Бобчев*, *П. Марковски* и *Санцин*) [20] и т.н. Конкурсите по правило са анонимни; не липсват, обаче, и „тесни“, т.е. ограничени конкурси – за черквата “Всех скорбящих радость” (“Покров Богородичен” – зад хотел “Родина”, премиран проект на *Б. Бобчев* и *П. Марковски*) [21], за Телефонната и телеграфна палата (одобрен е и впоследствие реализиран проектът на арх. *Ст. Белковски*) [22]. Конкурсът за сграда на Министерството на вътрешните работи на ул. „Шести септември“ (I – ва премия с последвала реализация за проекта на арх. *Г. Овчаров*) се провежда на основата на предварително изготвен от Архитектурното отделение на столичната община проект, което се преценява като „похвална инициатива“ в помощ на участниците [23].

През 1931г. се провежда конкурсът за сгради на Чиновническото кооперативно спестовно застрахователно дружество. Това е комплексът хотел „България“ и концертна зала „България“. В него участват някои от най – изтъкнатите архитектурни бюра: *Йорданов – Овчаров* (II^{-ра} премия), *Васильов – Цолов* (III^{-та} премия), *Апостолов – Михайловски*, *Д.Фингов* и *Г. Фингов*, *Златев – Коев* (откупки). Първа премия получава тандемът *Белковски – Данчов*, който разработва проектите през 1934г., а през есента на 1937г. строежът е завършен и зала „България“ – открита [24].

Виждаме, че въпреки всички слабости при провеждането на конкурсите, пораждащи недоволство, критика и оживени спорове и проекти за нови наредби, закони и правилници за провеждане на конкурсите, те са дали значителен резултат. Освен, че в тях участват повечето изяви архитекти, съществено обстоятелство за успеха е и това, че журито по правило присъжда първа награда, което води до възлагане на по – нататъшното проектиране. Актуално звучат думите оттогава, обобщили становището на архитектурната колегия:

“Конкурсът е единственият път, по който могат да се получат най – добрите възможни резултати при разрешаването на големите строителни задачи, той е пътят, по който архитектът върви успешно като разгъне всичките си знания и способности и се залови с въодушевление за разрешаване на поставената му задача и конкурсът, най – после, е единственият начин, по който могат да си пробият път нови, млади, способни и надеждни сили, които иначе рискуват да се загубят в шаблонност и еднообразие”.

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ | ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA | 1900-1944

1925 БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ, БУЛ. "ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" И УЛ. "7-МО НОЕМВРИ"
1925 BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES, "TSAR OSYOVODITEI" BLYD & "NOVEMBER 7" STR.

Програма "Култура" - Стойнина Община
 Програма "Culture" - Sofia Municipality
 ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ ИМ БАН
 DIGITIZATION CENTER AT IAN BAS

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ 1900-1944

ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

1929 БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА БАНКА, УЛ. "ИВАН ВАЗОВ" И УЛ. "ШЕСТИ СЕПТЕМВРИ"
1929 BULGARIAN AGRARIAN BANK, "IVAN VAZOV" STR. & "SEPTEMBER 6TH" STR.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПРОГРАМА "КЪЛТУРА" - СОФИЙСКА ОБЩИНА
PROGRAM "CULTURE" - SOFIA MUNICIPALITY

ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ, БАН САН
DIGITIZATION CENTER AT IAI-BAS

Перспективния изглед
Конкурс за клош на Българска Земледьлска Банка въ София
И пржека (И не дадена) ното "Б-Е"
Архит. хта Г. Оачеров и Г. Поповъ.

ВТОРА ПРЕЖКА (НОТО "Б-Е") ПЪРВА НЕ ДАДЕНА
АРХ. БОУЧАРОВ И Г. ПОПОВ

ПРВА ПРЕЖКА (НОТО "Б-Е") ПЪРВА НЕ ДАДЕНА
АРХ. Ю. ЮРДАНОВ И С. ВЪЗЛЯРОВ

ВТОРА ПРЕЖКА (НОТО "Б-Е") ПЪРВА НЕ ДАДЕНА
АРХ. Б. ВЪЗЛЯРОВ

© АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ | ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA | 1900-1944

1932 ХОТЕЛ "БЪЛГАРИЯ" И КОНЦЕРТНА ЗАЛА "БЪЛГАРИЯ", БУЛ. "ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ", МЕЖДУ УЛ. "БЕНКОВСКИ" И УЛ. "ЛЕВСКИ"
1932 "BULGARIA" HOTEL AND CONCERT HALL, "TSAR OSYVODITEL" BLVD, B/M "BENKOVSKI" STR. & "LEVSKI" STR.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СТРОИТЕЛНА ОБЩИНА
PROGRAM "CULTURE" - SOFIA MUNICIPALITY

ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ И ИСТОРИЯ
DIGITATION CENTER AT IAI/IAS

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

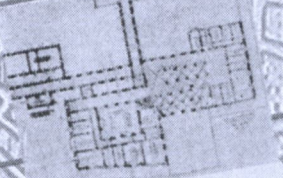
1927 БОЛНИЦА ПРИ ОБЩЕСТВЕНТЕ ОСИГУРОВКИ (НСУ), УЛ. "БЯЛО МОРЕ" И УЛ. "СТАРА ПЛАНИНА"
1927 SOCIAL INSURANCES HOSPITAL (ISU), "BYALO MORE" STR. & "STARA PLANINA" STR.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

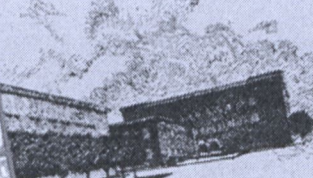
ВИЗОВЕ
1900-1904 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1905-1909 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1910-1914 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1915-1919 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1920-1924 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1925-1929 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1930-1934 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1935-1939 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО
1940-1944 - АРХИТЕКТУРА НА МЕСТО

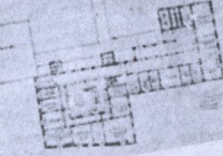
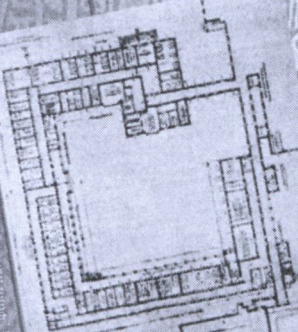
Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов

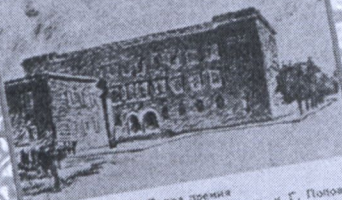
Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов
администрация и амбулатория — партер

Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов
перспективния изглед на административната сграда

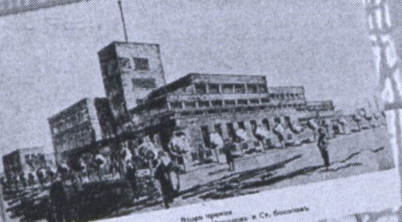

Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов
администрация и амбулатория — първи етаж

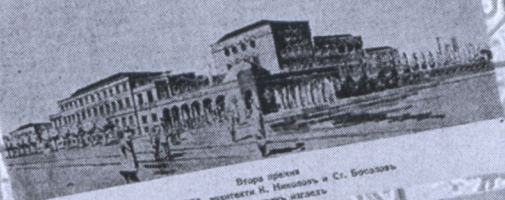

Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов
перспективния изглед

Първа награда
мото "Piazza", архитекти Г. Овчаров и Г. Попов
болнична сграда — партер

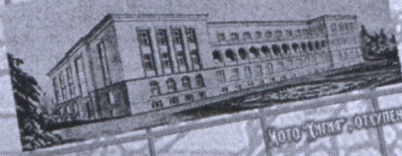
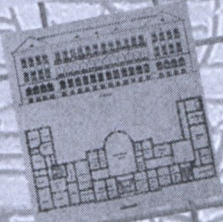
Втора награда
мото "МБТ", архитекти К. Минаров и Ст. Бризалиев
перспективния изглед

Втора награда
мото "МБТ", архитекти К. Минаров и Ст. Бризалиев
перспективния изглед

МОТО "ЧЕРЕН ДЪСТ" - ОТКУПЕН

МОТО "ЧЕРЕН ДЪСТ" - ОТКУПЕН

Втора награда
мото "МБТ", архитекти К. Минаров и Ст. Бризалиев — първи етаж

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СТОЛИЧНА ОБЩИНА
PROGRAM "CULTURE" - SOFIA MUNICIPALITY

ЦЕНТЪР ПО ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИМ БАИ
DIGITIZATION CENTER AT IMI BAS

ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО АГЕНСТВО

1

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

1927 МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА КЛАНИЦА В СОФИЯ, УЛ. "Орландовска" и ул. "Малашевски"
1927 INTERNATIONAL COMPETITION FOR SLAUGHTERHOUSE IN SOFIA, "ORLANDOVSKA" STR., & "MALASHEVSKI" STR.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СТОЛИЧНА ОБЩИНА
PROGRAM "CULTURE" - SOFIA MUNICIPALITY
ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНОЗНАНИЕ ИМИ БАН
DIGITIZATION CENTER AT IAI BAS

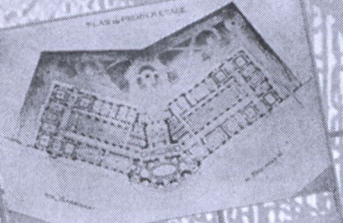
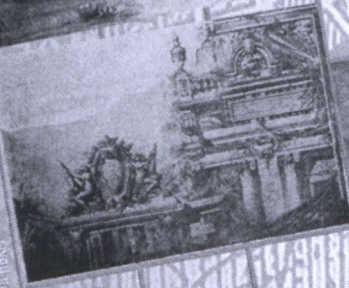
ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

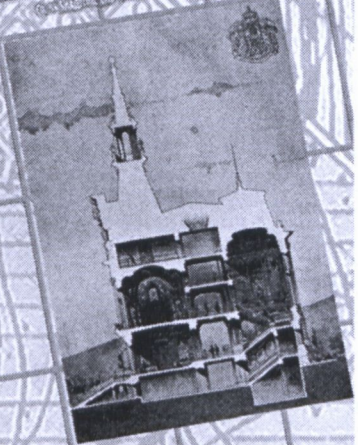
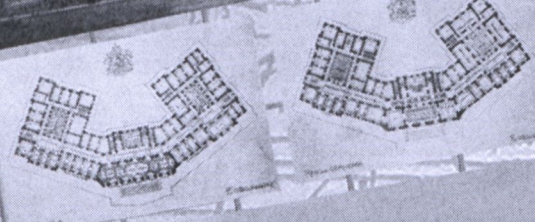
1912 СОФИЙСКА ОКРЪЖНА ПАЛАТА, БУЛ. "ФЕРДИНАНД I" И УЛ. "ВЛАДИЙСКА"
1912 SOFIA MUNICIPALITY COURT, FERDINAND THE FIRST BLVD. AND VLADYASKA STR.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

СОФИЯ
ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СТРОИТЕЛСТВО И ПРОЕКТИ
ПРОЕКТИРОВАНЕ И СТРОИТЕЛСТВО НА СОФИЙСКА ОКРЪЖНА ПАЛАТА
ПРОЕКТИРОВАНЕ И СТРОИТЕЛСТВО НА СОФИЙСКА ОКРЪЖНА ПАЛАТА

СОФИЙСКА ОКРЪЖНА ПАЛАТА
Планът е разработен и одобрен от журюта в периода на изследването на проекта. Собствените условия на конкурса са били да се проектира проект на новото здание в съответствие с изискванията на Комисията София градски община.

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СТРОИТЕЛСТВО И ПРОЕКТИ
ПРОЕКТИРОВАНЕ И СТРОИТЕЛСТВО НА СОФИЙСКА ОКРЪЖНА ПАЛАТА
ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ ИМ. БАН
DIGITIZATION CENTER AT IMI BAS

ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

1

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ | ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA | 1900-1944

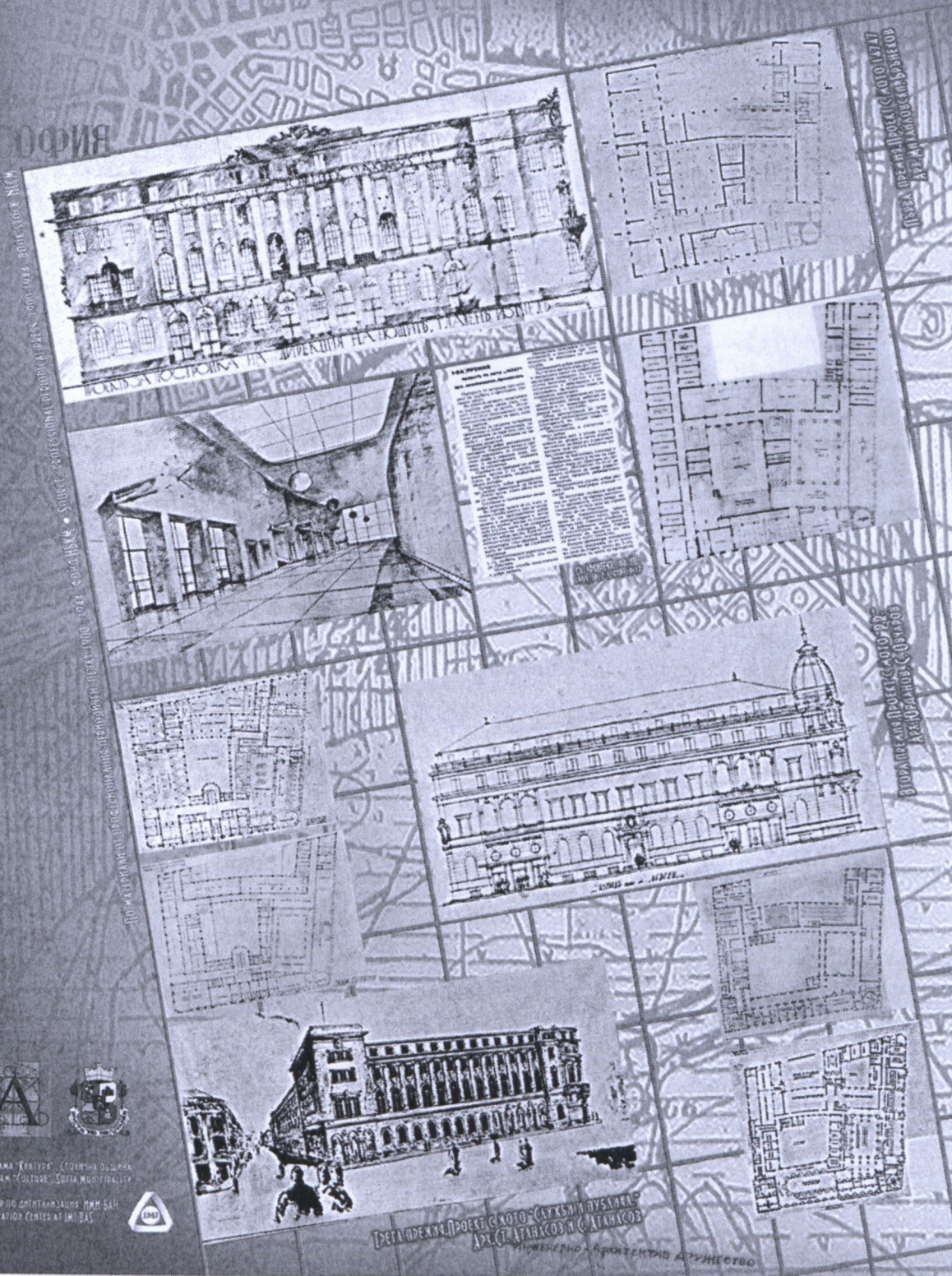
1935 ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА ПТТ (ПОШТИ, ТЕЛЕФОН И ТЕЛЕГРАФ), УЛ. "ГУРКО" И УЛ. "ЛЕВСКИ"
1935 CENTRAL POSTAL, TELEPHONE AND TELEGRAPH OFFICE, "GURKO" STR. & "LEVSKI" STR.

ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" - СОФИЙСКИ ОЩЕЩА
PROGRAM "CULTURE" - SOFIA MUNICIPALITY

ЦЕНТЪР ПО ОРИЕНТАЦИЯ И ИМ БАИ
DIGITALIZATION CENTER AT IAI BAS

СОФИЯ

ПО МАТЕРИАЛИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО-ТЕОРЕТИЧНИ ПРАКТИЧЕСКИ КУРСОВЕ ПО АРХИТЕКТУРАТА, 1900-1944, ВОДИТЕЛИ: ИВАН

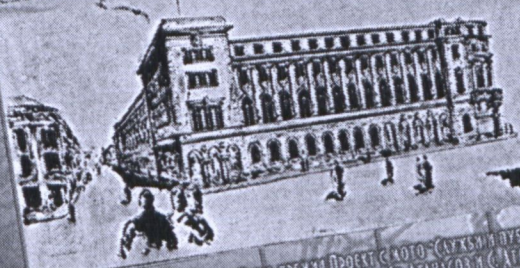
КНИЖ. А. КОСТАДИНОВ НА ДИРЕКЦИЯ НА КЪЩИТЕ, Т. КАМЕНЬ КОМ. ДЪ

1935 ПРОЕКТ НА ДИРЕКЦИЯ НА КЪЩИТЕ, Т. КАМЕНЬ КОМ. ДЪ

ВЪВЕДЕНИЕ ПРОЕКТА ЗА ПЪЛНО АВТОМАТИЗИРАНО ПОЩЕНО-ТЕЛЕГРАФСКО ПОСЛАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ ПРОЕКТА ЗА ПЪЛНО АВТОМАТИЗИРАНО ПОЩЕНО-ТЕЛЕГРАФСКО ПОСЛАНИЕ

ТРЕТА ПРЕЖИВ. ПРОЕКТ ЗА ПЪЛНО АВТОМАТИЗИРАНО ПОЩЕНО-ТЕЛЕГРАФСКО ПОСЛАНИЕ

ИЗВЕЩАНИЕ - АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

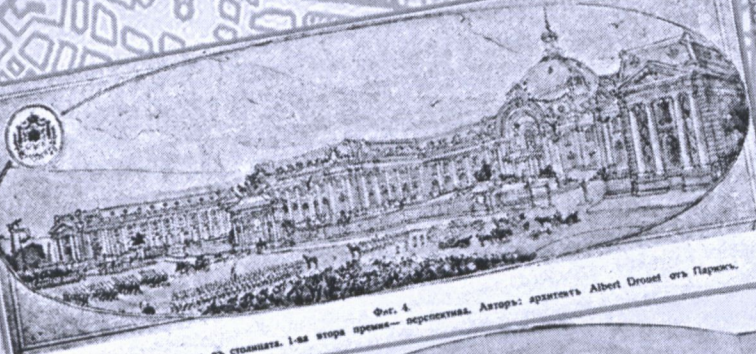
АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ 1900-1944

ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

1914 ЦАРСКИ ДВОРЕЦ, БУЛ. "ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ" МЕЖДУ БУЛ. "ЕВЛОГИ ГЕОРГИЕВ" И БУЛ. "ФЕРДИНАНД"
1914 THE ROYAL PALACE, "TSAR OSYOVODITEL" BLVD, B/M "EYLOGUI GEORGIUEY" BLVD, & "FERDINAND" BLVD.

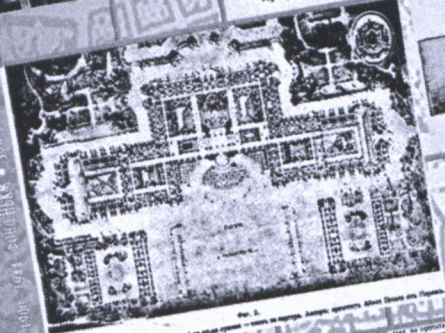
СОФИЯ

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" (СОФИЯ) ОБЩА ПРОГРАМА "CULTURE" (SOFIA) MINISTERIUM
ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНО ЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

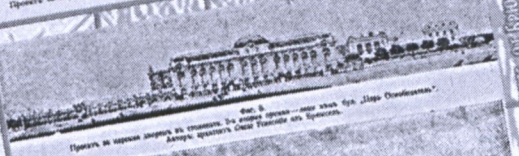

Фиг. 4
Проект за царския дворец въ столицата. 1-ва втора премия — перспектива. Автор: архитектът Albert Drouot от Париж.

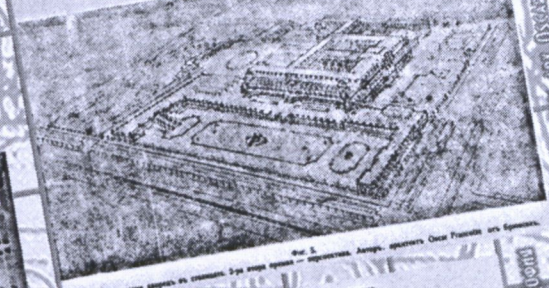
ПЕРВА ПРЕМИЯ
АРХ. АЛБЕРТ ДРОУОТ ОТ ПАРИЖ

Фиг. 2
Проект за царския дворец въ столицата. 2-ва втора премия — панорама "Цар Освободител".
Автор: архитектът Albert Drouot от Париж.

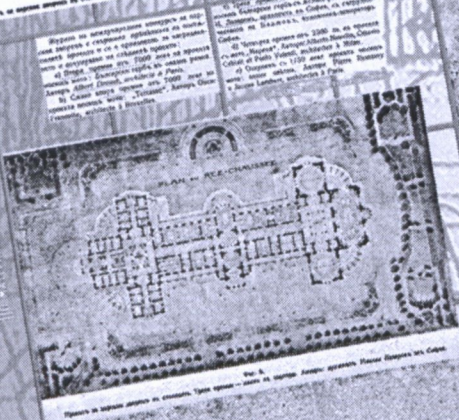

Фиг. 3
Проект за царския дворец въ столицата. 3-та втора премия — панорама "Цар Освободител".
Автор: архитектът Oscar Frenkel от Бремен.

Фиг. 5
Проект за царския дворец въ столицата. 3-та втора премия — перспектива. Автор: архитектът Oscar Frenkel от Бремен.

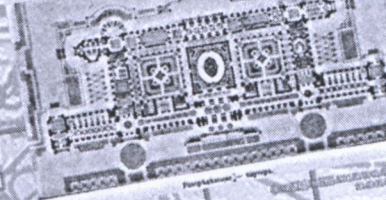
ВТОРА ПРЕМИЯ
АРХ. ОСКАР ФРЕНКЕЛ ОТ БРЕМЕН

Фиг. 1
Проект за царския дворец въ столицата. Трета втора премия — панорама "Цар Освободител".
Автор: архитектът Plamen Dimitrov от София.

Фиг. 3
Проект за царския дворец въ столицата. Трета втора премия — перспектива. Автор: архитектът Plamen Dimitrov от София.

АРХ. НИКОЛА ПЕШОВ ОТ СОФИЯ

ПРОГРАМА "КУЛТУРА" (СОФИЯ) ОБЩА ПРОГРАМА "CULTURE" (SOFIA) MINISTERIUM

ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНО ЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
DIGITIZATION CENTER AT IMI BAS

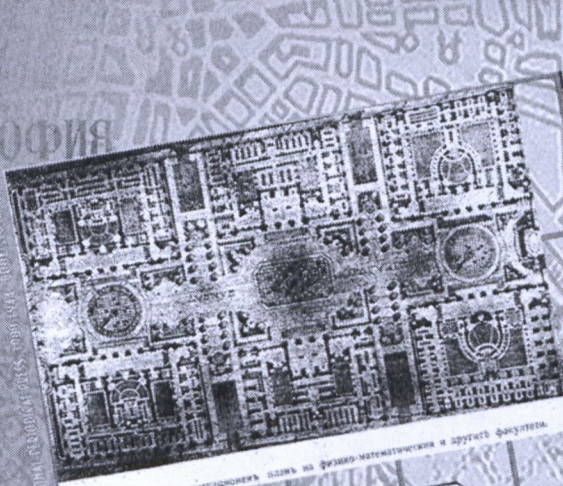
ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ 1900-1944

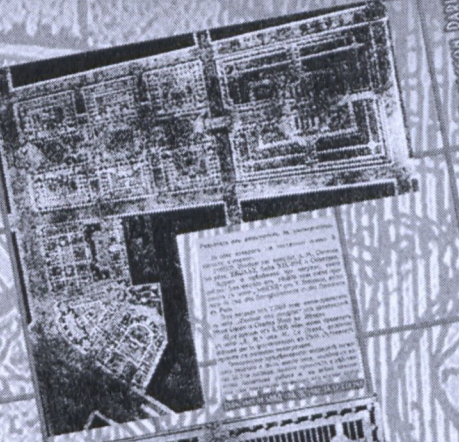
ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

1907 СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ, "БРАТЯ ХРИСТО И ЕВЛОГИ ГЕОРГИЕВИ", БУЛ. "ФЕРДИНАНД" И БУЛ. "ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ"
 1907 SOFIA UNIVERSITY "THE BROTHERS HRISTO & EYLOGI GEORGIJEVI", FERDINAND' BLVD. & "TSAR OSVODOBITEI' BLVD.

CENTER FOR ARCHITECTURAL STUDIES AT BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES • ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

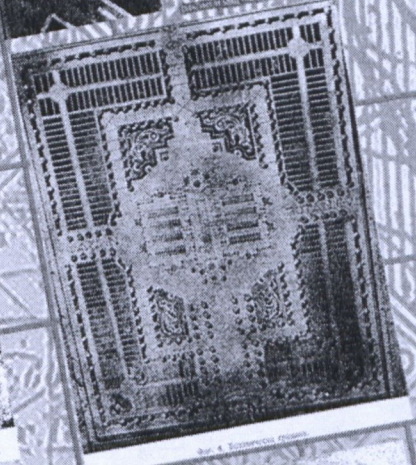
Фиг. 3 — Общ ситואционен план на физико-математическия и другите факултети.

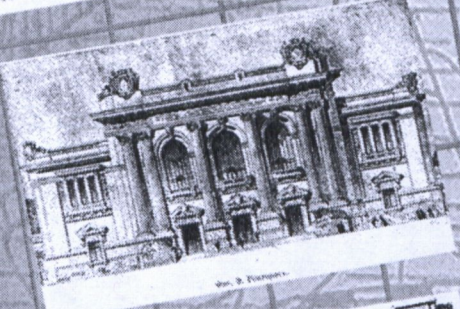
ПРОВА НА ПЛАНА МОТО-ТОНИНГСАЪЗ УЧРЕЖДЕНИЯ ПАРИС

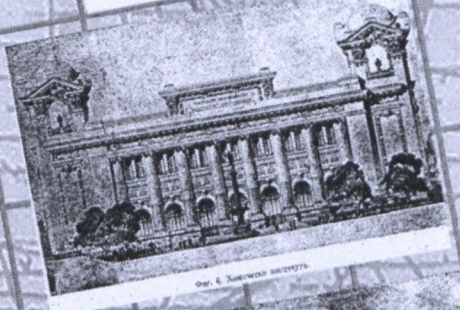
Фиг. 2 — Ситואционен план на ректората, юридическия и историко-филологическия факултети.

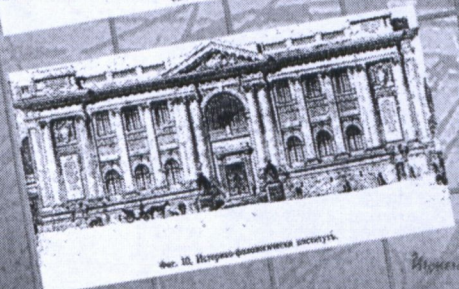
Фиг. 4 — Ситואционен план

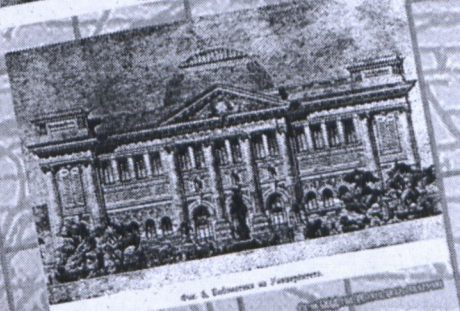
Фиг. 3. Еlevation

Фиг. 4. Еlevation

Фиг. 10. Историко-филологически институт

Фиг. 6. Еlevation на Университет

 ПРОГРАМА "КУЛТУРА" — СТРАЖИНА ПЛАНИНА
 РАЙОНАЖ "СОФИЯ" СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ
 ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРОЗНАНИЕ И ИИ САН
 DIGITIZATION CENTER AT IAI SAS

ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО АУДИТО

ОФИС НА АРХИТЕКТУРАТА

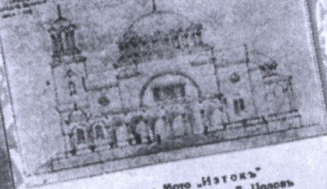
АРХИТЕКТУРНИ КОНКУРСИ СОФИЯ 1900-1944

ARCHITECTURAL COMPETITIONS SOFIA 1900-1944

1927 ЦЪРКВА "СВЕТА НЕДЕЛЯ", ПЛОЩАД "СВЕТА НЕДЕЛЯ"
1927 ST. NEDELYA CATHEDRAL, "ST. NEDELYA" SQ.

СОФИЯ

Програма "КЪРАТИВА" - Столична Община
Програма "CULTURE" - СОФИЯ МУНИЦИПАЛИТЕТ
ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНО ЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
DIGITIZATION CENTER AT IAI BAS

I премия: Мото "Изток"
архитекти Ив. Васильов и Д. Цолов

I премия: Мото "Изток"
архитекти Ив. Васильов и Д. Цолов

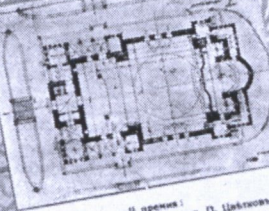

I премия: Мото "Изток"
архитекти Ив. Васильов и Д. Цолов

ВТОРА ПРЕМИА: МОТО "КАТЕДРАЛА" арх. П. ЦЕЦКОВ

II премия:
Мото "Катедрала", архит. П. Цецков

II премия:
Мото "Катедрала", архит. П. Цецков

I премия: Мото "Изток", архитекти Ив. Васильов и Д. Цолов

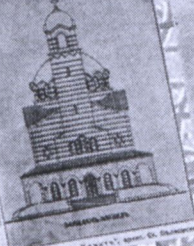
ПЪРВА ПРЕМИА: МОТО "ПЪРВОТО АРХИТЕКТУРНО РЕШЕНИЕ" арх. В. ВАСИЛОВА И Д. ЦОЛОВ

II премия:
Мото "Катедрала", архит. П. Цецков

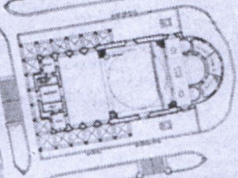
III премия: Мото "Кръсть", арх. Ст. Евлюнов

III премия: Мото "Кръсть", арх. Ст. Евлюнов

III премия:
Мото "Кръсть", арх. Ст. Евлюнов

III премия:
Мото "Кръсть", арх. Ст. Евлюнов

ТЕЗИ КОНКУРСНАТА ПРОГРАМА
ИЗДАВА СЪС СЪВЕЩАНИЕ ЗА ПРОГРАМА
ИЗДАВА СЪС СЪВЕЩАНИЕ ЗА ПРОГРАМА
ИЗДАВА СЪС СЪВЕЩАНИЕ ЗА ПРОГРАМА

ПРОГРАМА "КЪРАТИВА" - СТОЛИЧНА ОБЩИНА
ПРОГРАМА "CULTURE" - СОФИЯ МУНИЦИПАЛИТЕТ
ЦЕНТЪР ПО АРХИТЕКТУРНО ЗНАНИЕ - БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
DIGITIZATION CENTER AT IAI BAS

ИНЖЕНЕРНО-АРХИТЕКТУРНО ДРУЖЕСТВО

ПЪРВА ПРЕМИА: МОТО "ПЪРВОТО АРХИТЕКТУРНО РЕШЕНИЕ" арх. В. ВАСИЛОВА И Д. ЦОЛОВ

ЛИТЕРАТУРА

1. Тр. Правила за международните архитектурни конкурси. В: Сп. На БИАД. Год. XV – 1910, 1, с. 11
2. Резултатите от конкурсът за университета. В: Седмичен лист на БИАД. Год. III – 1907, 37, с. 267
3. Тр. К. Тр. Софийският университет „Братя Христо и Евлогий Георгиеви“. В: Списание на БИАД. Год. XV – 1910, 47, с. 573 – 577; 48, с. 585 – 591
4. Софийската окръжна палата. Списание на БИАД. Год. XVII – 1912 – 1913, 9, с. 89 – 92; 10 – 11, с. 105 – 107; 19, с. 175 – 176
5. Трите големи международни архитектурни конкурси в София. Резултатите от конкурсите за Царски дворец, Съдебна палата и Библиотека с музей. Списание на БИАД. Год. XVIII, 13, с. 107;
6. Тр. К. Трендафилов Международните архитектурни конкурси за Царския дворец, Съдебната палата и Музея с библиотека в столицата Списание на БИАД. Год. XVIII, 136 с. 33 – 36, с. 267 – 295; 37 – 39, с. 289 – 309; 40 – 42, с. 314 – 318; 47 – 50, с. 369 – 387.
7. Инженер – архитект Георги П. Ненов. Архитектурните ни конкурси и съдбата на нашите архитектки – конкуренти. Списание на БИАД. Год. XIX – 1915, 13, с. 172 – 176
8. Резултатът от архитектурния конкурс за постройка на Дружествения дом. В: Известия на БИАД. Год. I – 1920, 5, с. 2 – 5
9. Архит. А. Рашенов. Проект – правилник за архитектурните конкурси. В: Списание на БИАД, Год. XXVI – 1926, 1 и 2, с. 24 – 28
10. Фингов, Д. Отворено писмо до председателя на ДБА. В: Известия на ДБА. Год. I(VIII) – 1936, 13, с. 3 – 4
11. Кондов, Б. Закон за архитектурните и градоустройствени конкурси и правилник за приложението му. В: БИА, Год. XLII – 1942, 24, с. 254 – 255
12. Обретенов, Ал. Закон за конкурсите. В: Известия на ИАК. Год. III – 1940, 22 – 23, с. 397 – 400
13. Из протокола на конкурса за идейни скици за сграда на Българската академия на науките. В: Списание на БИАД. Год. XXV – 1925, с. 366 – 369
14. Архитекти: Юрданов и Овчаров: Конкурс за идейни скици за сграда на Българската академия на науките. В: Списание на БИАД. Год. XXV – 1925, 24, с. 383 – 385
15. Протоколи на журито по конкурса за „Дом на българските правници“ Протокол №1 и №2, В: Списание на БИАД, Год. XXVI – 1926, 13, с. 204 – 207
16. Конкурс за изработване планове за благоустрояването и застрояването с ефтини жилищни здания железничарските квартали, находящи се в София между Окръжния затвор и ж.п. линия София – Кюстендил. Архитектъ, Год. I – 1927, 2, с. 3– 8.
17. Конкурс за изработване на планове (идейни скици) за постройка на блокови жилищни здания за персонала на БДЖ върху мястото, находящо се в София, на ул. Козлодуй. Архитектъ, Год. I – 1927, 2, с. 8 – 15.
18. Конкурс за изработване проект за възстановяване катедралната църква „Св. Неделя“ В: Архитектъ, Год. I – 1927, 3, с. 4 – 12
19. Конкурс за болница при обществените осигуровки. В: Архитектъ, Год. I – 1927, 5, с. 1 – 16; с. 18 – 19

20. Международен конкурс за кланница в София. В: Архитектъ, Год. I – 1928, 9 – 10, с. 1 – 13; Год. II – 1928, 1 – 2, с. 12 – 15
21. Тесен конкурс за черква „Всехъ скорбящихъ радость” . В: Архитектъ, Год. II – 1928, 1 – 2, с. 18 – 23
22. Тесен конкурс за сграда за телефонната и телеграфна станция в гр. София. В: БИА, 1940, 21, с. 318 – 323.
23. Фингов, Д. И Г. Петрович. Конкурс за Вътрешно министерство. В: Архитектъ, Год. VII – 1936, 6 – 7, с. 14 – 16
24. Конкурс за доходно застрояване на местата на Чиновническото спестовно застроително дружество. 1932 г. Архитектъ, Год. V, 1932, 5 – 6, с. 112 – 120